

Her şeyin en güzel sûrette yaratıldığı ifade edilmektedir. Daha güzel ve daha mükemmel olamaz mı idi? Tafsilatlı bir şekilde izah eder misiniz?

Burada Üstadın dersin başına koyduğu şu mühim kaydı dikkate almak gerekiyor: "Kabilyet-i mahiyet"

"Her şeye, o şeyin kabilyet-i mahiyetine göre" en güzel sûret verilmiştir. Kabilyeti veren de Allah'tır, o kabilyete göre sûret giydiren de.

Bir şeyin mevcut halinden daha güzel ve mükemmel olması için öncelikle o şeye mevcut kabilyetinden daha ileri bir kabilyet vermek, sonra da bu yeni kabilyete göre sûret giydirmek gerekecektir. Bu takdirde ortaya yeni bir mahlûk çıkar. Aynı sual bu yeni mahlûk için de sorulur ve bunun sonu gelmez.

Her şeyden bir şey olan elimize bakalım. Bu el altıparmak da olabilirdi dört parmak da. Her iki halde de el noksan olurdu. Elin kemâli beş parmak olmasında, her parmağın yerinin ve büyüklüğünün mevcut haliyle olmasındadır. Nitekim altıparmaklı kişiler ameliyatla bu parmağı aldırırlar.

Bu hakikati İmam Gazzali Hazretleri, "*Daire-i imkânda daha ahsen yoktur.*" şeklinde ifade etmiştir.

Bazıları; "Cennetteki insanlar daha mükemmel olmayacaklar mı?" diye soruyorlar. Bu sualin cevabı da "daire-i imkân" ifadesinde saklıdır. Cennet de daire-i imkândandır. O âlemin kabilyetine göre ehl-i cennete bu dünyadakinden daha mükemmel bir beden ihsan edilecektir. O kadar ki, dünya nimetleri cennet nimetleri yanında gölge gibi zayıf kaldıkları gibi, cennet ehli de dünyadaki bedenlerinden o kadar ileri bir bedene kavuşacaklardır.

Tavuğun da kanatları vardır, kuşun da. Her iki çeşit kanat da onların kabilyet-i mahiyetlerine göre takılmıştır. Zira tavuğun uçmaması kuşun da uçuşu hikmete uygundur. Tavuklar da kuşlar gibi uçsalar, insanlara yardımcı ve komşu olamazlardı. Uçarlardı ama bu büyük şereften de mahrum kalırlardı.